

SMERNICA 2000/26/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY**zo 16. mája 2000****o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady č. 73/239/EHS a 88/357/EHS****(Štvrtá smernica o poistení motorových vozidiel)**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej články 47 ods. 2 a 95,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,konajúc v súlade s postupom ustanoveným v článku 251 zmluvy ⁽³⁾, na základe spoločného znenia schváleného Zmierovacím výborom 7. apríla 2000,

keďže:

- (1) V súčasnosti v členských štátoch existujú rozdiely medzi ustanoveniami zákonov, iných právnych predpisov alebo správnych opatrení týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a tieto rozdiely predstavujú prekážku pri voľnom pohybe osôb a poisťovacích služieb.
- (2) Preto je potrebné uskutočniť aproximáciu týchto ustanovení s cieľom podporiť riadne fungovanie jednotného trhu.
- (3) Podľa smernice č. 72/166/EHS ⁽⁴⁾ Rada prijala ustanovenia o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a kontroly plnenia povinnosti poistenia tejto zodpovednosti.
- (4) Podľa smernice č. 88/357/EHS ⁽⁵⁾ Rada prijala ustanovenia o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a na uľahčenie účinného vykonávania slobody poskytovať služby.
- (5) Systém kancelárií zelenej karty zabezpečuje rýchle poskytnutie poistného plnenia v krajine poškodenej osoby aj vtedy, ak druhá osoba pochádza z inej európskej krajiny.
- (6) Systém kancelárií zelenej karty nerieši všetky problémy poškodenej osoby uplatňujúcej si v inej krajine nárok voči osobe, ktorá tam má bydlisko, a poisťovni, ktorej bolo v tej krajine udelené povolenie (cudzí právny systém, cudzí jazyk, neznáme postupy pri likvidácii a často bezdôvodné oddiaľovanie poistného plnenia).

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 343, 13.11.1997, s. 11 a Ú. v. ES C 171, 18.6. 1999, s. 4.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 157, 25.5.1998, s. 6.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 16. júla 1998 (Ú. v. ES C 292, 21.9.1998, s. 123), potvrdené 27. októbra 1999, spoločné stanovisko Rady z 21. mája 1999 (Ú. v. ES C 232, 13.8.1999, s. 8) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 15. decembra 1999 (ešte nebolo uverejnené v Úradnom vestníku). Rozhodnutie Rady z 2. mája 2000 (ešte nebolo uverejnené v Úradnom vestníku) a rozhodnutie Európskeho parlamentu zo 16. mája 2000.

⁽⁴⁾ Ú. v. ES L 103, 2.5.1972, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou č. 84/5/EHS (Ú. v. ES L 8, 11.1.1984, s. 17).

⁽⁵⁾ Ú. v. ES L 172, 4.7.1988, s. 1. Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou č. 92/49/EHS (Ú. v. ES L 228, 11.8.1992, s. 1).

- (7) Svojou rezolúciou z 26. októbra 1995 o poskytovaní poistného plnenia vyplývajúceho z dopravných nehôd, ktoré sa stali mimo krajiny pôvodu osoby uplatňujúcej si nárok ⁽¹⁾, Európsky parlament konajúci na základe druhého odseku článku 192 Zmluvy vyzval Komisiu, aby predložila návrh smernice Európskeho parlamentu a Rady s cieľom riešiť tieto problémy.
- (8) Skutočne je vhodné doplniť úpravy prijaté smernicami č. 72/166/EHS, 84/5/EHS ⁽²⁾ a č. 90/232/EHS ⁽³⁾ s cieľom zaručiť poškodeným osobám, ktoré utrpia ujmu alebo škodu následkom havárie motorového vozidla, porovnateľné zaobchádzanie bez ohľadu na to, kde v spoločenstve k dopravnej nehode dôjde; pri nehodách, na ktoré sa vzťahuje táto smernica, a ku ktorým dôjde v inom štáte, ako má poškodená osoba bydlisko, existujú medzery v poskytovaní poistného plnenia voči poškodeným osobám.
- (9) Uplatnenie tejto smernice pri nehodách v tretích krajinách krytých systémom zelenej karty, ktorých účastníkmi sú poškodené osoby s bydliskom v spoločenstve, a ktoré sa týkajú vozidiel poistených a obvykle sa nachádzajúcich v členskom štáte, neimplikuje rozšírenie povinného územného pokrytia poistenia motorového vozidla, ako stanovuje článok 3 ods. 2 smernice č. 72/166/EHS.
- (10) Týmto sa poškodenej osobe dáva priame právo na žalobu proti poisťovni zodpovednej osoby.
- (11) Pre poškodené osoby, ktoré utrpia ujmu alebo škodu následkom dopravnej nehody, na ktorú sa vzťahuje táto smernica, a ktorá sa stane v štáte inom, ako je štát ich trvalého pobytu, môže byť uspokojivým riešením skutočnosť, že vo svojom členskom štáte, kde majú trvalý pobyt, majú právo požiadať o poistné plnenie likvidačného zástupcu, ktorého tam určí poisťovňa zodpovednej osoby.
- (12) Toto riešenie umožní, aby sa škoda spôsobená poškodeným osobám mimo ich členského štátu, v ktorom majú trvalý pobyt, posudzovala podľa postupov im známym.
- (13) Tento systém určovania likvidačných zástupcov v členských štátoch, kde majú poškodené osoby trvalý pobyt, nemá vplyv ani na uplatňované hmotné právo v každom jednotlivom prípade, ani vo veci právomoci.
- (14) Skutočnosť, že osoba, ktorá utrpela ujmu alebo škodu, má priame právo na žalobu proti poisťovni, je logickým doplnením určenia takýchto zástupcov a navyše zlepšuje právne postavenie poškodených osôb dopravných nehôd vzniknutých mimo členského štátu, v ktorom má taká osoba trvalý pobyt.
- (15) S cieľom vyplniť spomínané medzery by sa malo zabezpečiť, aby členský štát, v ktorom je poisťovňa oprávnená pôsobiť, mal požiadať poisťovňu, aby určila likvidačného zástupcu s bydliskom alebo usadeného v inom členskom štáte, ktorý by zhromaždil potrebné informácie v súvislosti s nárokom vyplývajúce z takých nehôd a prijal príslušné opatrenie na likvidáciu škôd v mene poisťovne a na jej náklady, vrátane vyplatenia náhrady v tejto veci; likvidační zástupcovia by mali mať dostatočné právomoci na zastupovanie poisťovne vo vzťahu k osobám, ktoré utrpeli škodu následkom takých nehôd a taktiež na zastupovanie poisťovne pred vnútroštátnymi orgánmi a tam, kde je to potrebné aj pred súdmi, a to do takej miery, do akej je to zlučiteľné s princípmi medzinárodného práva súkromného týkajúceho sa udelenia právomoci.
- (16) Pôsobenie likvidačného zástupcu nepostačuje na to, aby právomoc bola odovzdaná súdom v členskom štáte, v ktorom má poškodená osoba trvalý pobyt, ak tak nestanovujú princípy medzinárodného práva súkromného týkajúceho sa udelenia právomoci.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 308, 20.11.1995, s. 108.

⁽²⁾ Druhá smernica Rady (84/5/EHS) z 30. decembra 1983 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. ES L 8, 11.1.1984, s. 17). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou č. 90/232/EHS (Ú. v. ES L 129, 19.5.1990, s. 33).

⁽³⁾ Tretia smernica Rady (90/232/EHS) zo 14. mája 1990 o aproximácii zákonov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel (Ú. v. ES L 129, 19.5.1990, s. 33).

- (17) Vymenovanie zástupcov zodpovedných za likvidovanie škôd by malo byť jednou z podmienok začatia a vykonávania poisťovacej činnosti, ktorá je uvedená v zozname v triede 10 písmena A prílohy k smernici č. 73/239/EHS ⁽¹⁾, okrem zodpovednosti prepravcov; táto podmienka by preto mala byť pokrytá jednotným úradným povolením vydaným orgánmi členského štátu, v ktorom poisťovňa zakladá svoje sídlo, tak ako je to vymedzené v hlave II smernice č. 92/49/EHS ⁽²⁾; táto podmienka by sa mala taktiež vzťahovať na poisťovne, ktoré majú svoje sídlo mimo spoločenstva zabezpečujúceho povolenie umožňujúce im začať vykonávať poisťovaciu činnosť v členskom štáte spoločenstva; smernica č. 73/239/EHS by mala byť podľa toho zmenená a doplnená.
- (18) Okrem toho, že sa zabezpečí, aby poisťovňa mala svojho zástupcu v štáte, kde má poškodená osoba trvalý pobyt, je vhodné zaručiť, že poškodená osoba bude mať osobitné právo na rýchle poskytnutie poistného plnenia; preto je potrebné zaviesť do vnútroštátneho práva primerane účinné a systematické finančné alebo rovnocenné administratívne sankcie — ako sú súdne zákazy v kombinácii so správnymi pokutami, pravidelné hlásenie sa dohliadajúcim orgánom, kontroly na mieste, uverejnenie v národnom úradnom vestníku a v tlači, dočasné pozastavenie činnosti spoločnosti (zákaz uzatvárania nových zmlúv na určité obdobie), vymenovanie osobitného zástupcu dohliadajúcich orgánov zodpovedného za monitorovanie, či podnikateľská činnosť sa vykonáva v súlade so zákonmi o poistení, odobratie povolenia na vykonávanie takejto podnikateľskej činnosti, sankcie pre riaditeľov a manažment — pre prípad, že poisťovňa alebo jej zástupca si neplní povinnosť náhrady škody v primeranej lehote; toto by nemalo brániť uplatneniu ďalších opatrení — patriacich najmä pod kontrolné právomoci — ktoré sa môžu považovať za primerané; avšak podmienkou je, aby zodpovednosť a vzniknutá škoda boli nespochybniteľné, aby poisťovňa bola schopná realizovať zodpovedajúce plnenie v predpísanej lehote; zodpovedajúce plnenie náhrady by malo byť vyhotovené písomne a malo by obsahovať dôvody, na základe ktorých bola určená zodpovednosť a škoda.
- (19) Okrem týchto sankcií je vhodné zaviesť povinnosť platenia úrokov z výšky náhrady stanovenej poisťovňou alebo súdom poškodenej osobe, ak sa plnenie nerealizovalo v zmienenej predpísanej lehote; ak má členský štát platné vnútroštátne predpisy, ktoré obsahujú požiadavku platenia úroku z omeškania, toto ustanovenie sa môže vykonať odkazom na tieto predpisy.
- (20) Poškodené osoby, ktoré utrpeli ujmu alebo škodu následkom dopravných nehôd, majú niekedy ťažkosti pri preukazovaní názvu poisťovne poskytujúcej poistenie občiansko-právnej zodpovednosti pri prevádzkovaní motorových vozidiel zúčastňujúcich sa na dopravnej nehode.
- (21) V záujme takých poškodených osôb by mali členské štáty založiť informačné centrá zabezpečujúce rýchlu dostupnosť takých informácií; informačné centrá by taktiež mali poškodeným osobám poskytnúť informácie týkajúce sa likvidačných zástupcov; je potrebné, aby také centrá spolupracovali medzi sebou a rýchlo uspokojovali požiadavky centier z iných členských štátov na informácie o likvidačných zástupcoch; zdá sa, že bude vhodné, aby také centrá zhromažďovali informácie o aktuálnom dátume skončenia poistného krytia, avšak nie o skončení pôvodnej platnosti poistenia ak doba trvania zmluvy je predĺžená z dôvodu jej nezrušenia.
- (22) Špecifické ustanovenie by malo platiť pri vozidlách (napr., vládne a vojenské vozidlá), na ktoré sa vzťahujú výnimky z povinnosti poistenia občiansko-právnej zodpovednosti.
- (23) Poškodená osoba môže mať oprávnený záujem na tom, aby bola informovaná o identite vlastníka, zvyčajného vodiča alebo evidovaného držiteľa vozidla, napríklad ak chce dostať náhradu iba od týchto osôb, pretože vozidlo nie je riadne poistené alebo škoda prevyšuje poistnú sumu; preto by mali byť poskytnuté aj tieto informácie.

(1) Prvá smernica Rady (73/239/EHS) z 24. júla 1973 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych ustanovení vzťahujúcich sa na prevzatie a vykonávanie činnosti súvisiacej s priamym poistením iným, ako je životné poistenie (Ú. v. ES L 228, 16.8.1973, s. 3). Smernica naposledy zmenená a doplnená smernicou č. 95/26/ES (Ú. v. ES L 168, 18.7.1995, s. 7).

(2) Smernica Rady (92/49/EHS) z 18. júna 1992 o koordinácii zákonov, iných právnych predpisov a správnych opatrení týkajúcich sa priameho poistenia s výnimkou životného poistenia a o zmene a doplnení smernice č. 73/239/EHS a 88/357/EHS (tretia smernica o neživotnom poistení) (Ú. v. ES L 228, 11.8.1992, s. 1). Smernica zmenená a doplnená smernicou č. 95/26/ES (Ú. v. ES L 168, 18.7.1995, s. 7).

- (24) Určité poskytnuté informácie, akými sú meno a adresa vlastníka alebo zvyčajného vodiča vozidla a číslo poistenia alebo evidenčné číslo vozidla, sú osobnými údajmi, na ktoré sa vzťahuje smernica č. 95/46/ES Európskeho parlamentu a Rady z 24. októbra 1995 o ochrane jednotlivcov v súvislosti so spracovaním osobných údajov a o voľnom pohybe takých údajov⁽¹⁾; spracovanie takých údajov, ktoré sa vyžaduje na účely tejto smernice, musí byť preto v súlade s vnútroštátnymi opatreniami prijatými na základe smernice č. 95/46/ES; meno a adresa zvyčajného vodiča môžu byť oznámené iba, ak to vnútroštátne právne predpisy dovoľujú.
- (25) Je potrebné urobiť opatrenia pre orgán pre náhradu škody, na ktorý sa môže poškodená osoba obrátiť v prípade, že poisťovňa neurčí svojho zástupcu, zjavne odkladá poskytnutie poistného plnenia alebo sa nedá zistiť totožnosť poisťovne, na zaistenie, že poškodená osoba nezostane bez náhrady, na ktorú má nárok; zásah orgánu pre náhradu škody by sa mal obmedziť na jednotlivé, zriedkavo sa vyskytujúce prípady, keď poisťovňa nedokáže konať v súlade so svojimi povinnosťami aj napriek varovnému účinku možného uloženia sankcií.
- (26) Úlohou orgánu pre náhradu škody je zabezpečiť poskytnutie poistného plnenia pri akejkoľvek ujme alebo škode, ktorú utrpela poškodená osoba len v prípadoch, ktoré sa dajú objektívne určiť, a preto orgán pre náhradu škody musí obmedziť svoju činnosť na overovanie, či návrh na náhradu je predložený v stanovenej lehote a podľa stanovených postupov bez akéhokoľvek určenia skutkovej podstaty.
- (27) Právnické osoby, ktoré podľa zákona vstupujú do postavenia poškodenej osoby vo veci jej pohľadávky voči osobe zodpovednej za nehodu alebo jej poisťovni (ako sú, napr., iné poisťovne alebo orgány sociálneho zabezpečenia) by nemali mať právo orgánu pre náhradu škody predkladať príslušnú pohľadávku.
- (28) Orgán pre náhradu škody by mal mať postúpené právo, len pokiaľ kompenzuje poškodenú osobu; s cieľom uľahčiť vymáhanie pohľadávok orgánu pre náhradu škody voči poisťovni v prípade, keď tá neurčí likvidačného zástupcu alebo zjavne odkladá poskytnutie poistného plnenia orgán, ktorý poskytuje náhradu v štáte poškodenej osoby by mal mať automaticky právo na náhradu spolu s postúpením práv poškodenej osoby vo vzťahu ku príslušnému orgánu v štáte, kde je poisťovňa usadená; tento príslušný orgán je v situácii, ktorá práve jeho oprávňuje na začatie konania vo veci proti poisťovni.
- (29) Aj keď členské štáty môžu dosiahnuť, že nárok voči orgánu pre náhradu škody môže byť podriadený, poškodená osoba by nemala byť povinná predložiť svoju pohľadávku osobe zodpovednej za nehodu ešte pred tým, ako ju predloží orgánu pre náhradu škody; v tomto prípade by poškodená osoba mala byť aspoň v takej istej pozícii, ako v prípade pohľadávky voči záručnému fondu podľa článku 1 ods. 4 smernice č. 84/5/EHS.
- (30) Tento systém môže byť vybudovaný tak, že bude fungovať prostredníctvom dohody medzi orgánmi pre náhradu škody založenými alebo schválenými členskými štátmi, definujúc ich funkcie, záväzky a postupy pri refundovaní.
- (31) Tam, kde nie je možné určiť poisťovateľa vozidla, malo by sa prijať opatrenie, že konečným dlžníkom vo veci škôd, ktoré majú byť uhradené poškodenej osobe, je záručný fond podľa článku 1 ods. 4 smernice č. 84/5/EHS nachádzajúci sa v členskom štáte, kde sa nepoistené vozidlo, ktorého prevádzkovaním bola spôsobená nehoda, obvykle nachádza; ak nie je možné identifikovať vozidlo, malo by sa prijať opatrenie, že konečným dlžníkom je záručný fond podľa článku 1 ods. 4 smernice č. 84/5/EHS nachádzajúci sa v členskom štáte, kde došlo k nehode,

(¹) Ú. v. ES L 281, 23.11.1995, s. 31.

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Rozsah pôsobnosti

1. Cieľom tejto smernice je stanoviť osobitnú úpravu pre poškodené osoby, ktoré majú nárok na náhradu škody alebo ujmy na zdraví vzniknutej z dopravných nehôd, ktoré sa stali v inom členskom štáte inom v členskom štáte, v ktorom má poškodená osoba bydlisko, a ktoré vznikli následkom prevádzkou vozidiel poistených a obvykle sa nachádzajúcich v členskom štáte.

Bez toho, aby tým boli dotknuté právne predpisy tretích krajín týkajúce sa zodpovednosti za škodu a medzinárodného práva súkromného, sa táto smernica tiež vzťahuje na poškodené osoby s bydliskom v členskom štáte a s nárokom na náhradu škody alebo ujmy vyplývajúcej z nehôd vzniknutých v tretích krajinách, ktorých národné kancelárie poisťovateľov v zmysle v článku 1 ods. 3 smernice č. 72/166/EHS, sú zapojené do systému zelenej karty, kedykoľvek k takýmto nehodám dôjde prevádzkovaním vozidiel poistených a obvykle sa nachádzajúcich v členskom štáte.

2. Články 4 a 6 sa vzťahujú len na prípady nehôd spôsobených prevádzkovaním vozidla:

- a) poisteného v podniku nachádzajúcom sa v inom členskom štáte, ako je štát bydliska poškodenej osoby, a
- b) obvykle sa nachádzajúceho v inom členskom štáte, ako je štát bydliska poškodenej osoby.

3. Článok 7 sa vzťahuje aj na nehody spôsobené vozidlami tretej krajiny, na ktoré sa vzťahuje článok 6 a 7 smernice č. 72/166/EHS.

Článok 2

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto smernice:

- a) „poisťovňou“ sa rozumie podnik, ktorému bolo udelené úradné povolenie v súlade s článkom 6 alebo článkom 23 ods. 2 smernice 73/239/EHS;
- b) „prevádzkarňou“ sa rozumie sídlo, agentúra alebo pobočka poisťovne v zmysle v článku 2 písm. c) smernice 88/357/EHS;
- c) „vozidlom“ sa rozumie vozidlo v zmysle v článku 1 ods. 1 smernice 72/166/EHS;
- d) „poškodenou osobou“ sa rozumie poškodená osoba v zmysle v článku 1 ods. 2 smernice 72/166/EHS;
- e) „členským štátom, v ktorom sa vozidlo obvykle nachádza“, sa rozumie územie, na ktorom sa vozidlo obvykle nachádza v zmysle v článku 1 ods. 4 smernice 72/166/EHS.

Článok 3

Priamy nárok

Každý členský štát zabezpečí, aby poškodené osoby uvedené v článku 1 mali v zmysle daného ustanovenia pri nehodách priamy nárok voči poisťovni, ktorá poistila zodpovednú osobu.

Článok 4

Likvidační zástupcovia

1. Každý členský štát prijme všetky opatrenia potrebné na zabezpečenie, aby všetky poisťovne pokrývajúce riziká klasifikované v triede 10 písmena A prílohy k smernici 73/239/EHS okrem zodpovednosti prepravcov, určili likvidačného zástupcu v ostatných členských štátoch, ako v členskom štáte, v ktorom im bolo udelené úradné povolenie. Likvidační zástupcovia sú zodpovední za vybavovanie a likvidovanie nárokov vzniknutých následkom nehody v prípadoch uvedených v článku 1. Likvidačný zástupca musí mať bydlisko alebo byť usadený v členskom štáte, pre ktorý je menovaný.

2. Svojho likvidačného zástupcu si poisťovňa vyberá podľa vlastného uváženia. Členské štáty nesmú obmedzovať tento výber.

3. Likvidační zástupcovia môžu pracovať pre jednu i viac poisťovní.

4. Likvidačný zástupca vo vzťahu k poisťným udalostiam zhromažďuje všetky informácie súvisiace s likvidovaním poisťných udalostí a prijíma opatrenia potrebné pre dohodnutie likvidácie škôd. Požiadavka určenia likvidačného zástupcu nevyklučuje právo poškodenej osoby alebo jej poisťovne začať konanie priamo proti osobe, ktorá spôsobila nehodu, alebo proti jej poisťovni.

5. Likvidační zástupcovia majú dostatočné právomoci umožňujúce im zastupovať poisťovňu vo vzťahu k poškodeným osobám v prípadoch uvedených v článku 1, a uspokojovať ich nároky v plnej miere. Musia byť spôsobilí prešetrovať prípady v úradnom jazyku (úradných jazykoch) členského štátu bydliska poškodenej osoby.

6. Členské štáty zavedú povinnosť, podporenú primeranými, účinnými a systematickými finančnými alebo im rovnocennými správnymi sankciami, že do troch mesiacov odo dňa, kedy poškodená osoba uplatní svoju pohľadávku na náhradu škody buď priamo voči poisťovni osoby, ktorá spôsobila nehodu, alebo voči jej likvidačnému zástupcovi,

- a) poisťovňa osoby, ktorá spôsobila nehodu, alebo jej likvidačný zástupca predložia odôvodnený návrh na náhradu škody v prípadoch, kedy zodpovednosť nie je sporná a škody sú vyčíslené, alebo
- b) poisťovňa, ktorej je adresovaná žiadosť o náhradu škody, alebo jej likvidačný zástupca poskytne odôvodnenú odpoveď na body žiadosti v prípadoch, keď zodpovednosť je buď odmietnutá, nie je presne určená alebo škody nie sú úplne vyčíslené.

Členské štáty prijímajú ustanovenia, aby zabezpečili, že ak návrh nie je predložený v lehote troch mesiacov, okrem návrhu navrhutej poisťovňou alebo určenej súdom budú poškodenej osobe vyplatené aj úroky.

7. Komisia podá správu Európskemu parlamentu a Rade o vykonávaní odseku 4 prvého pododseku a o účinnosti daného ustanovenia, ako aj o rovnocennosti vnútroštátnych právnych predpisov týkajúcich sa sankcií do 20. januára 2006 a, ak je to potrebné, predloží návrhy.

8. Vymenovanie likvidačných zástupcov neznamena samo o sebe otvorenie pobočky v zmysle článku 1 písm. b) smernice 92/49/EHS a likvidačný zástupca sa nepovažuje za prevádzkareň v zmysle článku 2 písm. c) smernice 88/357/EHS alebo prevádzkareň v zmysle Bruselského dohovoru z 27. septembra 1968 o právomoci a vykonávaní súdnych rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach ⁽¹⁾.

Článok 5

Informačné centrá

1. Scieľom umožniť poškodenej osobe požadovať náhradu každý založí členský štát alebo schváli informačné centrum zodpovedné:

a) za uchovávanie evidencie obsahujúcej nasledujúce informácie:

1. evidenčné čísla motorových vozidiel obvykle sa nachádzajúcich na území daného štátu;
2. i) čísla poisťných zmlúv pokrývajúcich prevádzkovanie takých vozidiel pre riziká klasifikované v odvetví 10 písmena A prílohy k smernici 73/239/EHS okrem zodpovednosti prepravcov a v prípadoch, keď uplynula doba platnosti poistenia, aj deň skončenia poisťného krytia;
- ii) číslo zelenej karty alebo hraničného poistenia, ak je vozidlo kryté jedným z týchto dokladov, v prípade, že na vozidlo sa vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. b) smernice č. 72/166/EHS;

(1) Ú. v. ES C 27, 26.1.1998, s. 1 (úplné znenie).

3. poisťovne pokrývajúce prevádzkovanie takých vozidiel pre riziká klasifikované v odvetví 10 písmena A prílohy k smernici 73/239/EHS okrem zodpovednosti prepravcov a likvidační zástupcovia určené takýmito poisťovňami v súlade s článkom 4, ktorých mená alebo názvy budú oznámené informačnému centru v súlade s odsekom 2 tohto článku;
4. zoznam vozidiel, na ktoré sa v každom členskom štáte vzťahuje výnimka z požiadavky poistného krytia zodpovednosti za škodu v súlade s článkom 4 písm. a) a b) smernice 72/166/EHS;
5. o vozidlách, na ktoré sa vzťahuje bod 4:
 - i) názov orgánu alebo inštitúcie, ktorá je určená v súlade s druhým pododsekom článku 4 písm. a) smernice č. 72/166/EHS ako zodpovedný za náhradu škody poškodeným osobám v prípadoch, keď sa nemôže použiť postup uvedený v prvom odseku článku 2 ods. 2 smernice č. 72/166/EHS, ak sa na vozidlo vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. a) smernice č. 72/166/EHS;
 - ii) názov inštitúcie, ktorá kryje vozidlo v členskom štáte, kde sa obvykle nachádza, ak sa na vozidlo vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. b) smernice 72/166/EHS;
- b) alebo za koordinovanie zberu a šírenia takých informácií;
- c) a za súčinnosť pri zabezpečovaní, aby oprávneným osobám boli poskytnuté informácie uvedené v písmene a) bodoch 1, 2, 3, 4 a 5.

Informácie uvedené v písmene a) bodoch 1, 2 a 3 sa musia uchovávať po dobu siedmich rokov od skončenia evidencie vozidla alebo uplynutia platnosti poistnej zmluvy.

2. Poisťovne uvedené v odseku 1 písm. a) bode 3 oznámia informačným centráм všetkých členských štátov meno alebo názov a adresu likvidačného zástupcu, ktorého vymenovali v každom členskom štáte v súlade s článkom 4.

3. Členské štáty zabezpečia, aby poškodená osoba bola oprávnená po dobu siedmich rokov od nehody získať bez zbytočného odkladu od informačného centra členského štátu, v ktorom má bydlisko, členského štátu, v ktorom sa vozidlo obvykle nachádza, alebo členského štátu, v ktorom sa dopravná nehoda stala, tieto informácie:

- a) názov a adresu poisťovne;
- b) číslo poistnej zmluvy; a
- c) meno alebo názov a adresu likvidačného zástupcu poisťovne v štáte bydliska poškodenej osoby.

Informačné centrá sú povinné navzájom spolupracovať.

4. Informačné centrum poskytne poškodenej osobe meno a adresu vlastníka, obvyklého vodiča alebo evidovaného držiteľa vozidla, ak poškodená osoba má oprávnený záujem na získaní týchto informácií. Na účely tohto ustanovenia sa samotné informačné centrum obráti najmä na:

- a) poisťovňu alebo
- b) orgán evidencie vozidiel.

Ak sa na vozidlo vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. a) smernice 72/166/EHS, informačné centrum poskytne poškodenej osobe názov orgánu alebo inštitúcie, ktorá je v súlade s druhým pododsekom článku 4 písm. a) uvedenej smernice zodpovedná za náhradu škody poškodeným osobám v prípadoch, keď sa nemôže použiť postup uvedený v prvej zarážke článku 2 ods. 2 danej smernice.

Ak sa na vozidlo vzťahuje výnimka podľa článku 4 písm. b) smernice č. 72/166/EHS, informačné centrum poskytne poškodenej osobe názov inštitúcie kryjúcej vozidlo v krajine, kde sa obvykle nachádza.

5. Spracovanie osobných údajov vyplývajúce z predchádzajúcich odsekov sa musí uskutočniť v súlade s vnútroštátnymi opatreniami prijatými na základe smernice 95/46/ES.

Článok 6

Orgány pre náhradu škody

1. Každý členský štát založí alebo schváli orgán pre náhradu škody zodpovedný za poskytnutie náhrady škody poškodeným osobám v prípadoch, na ktoré sa vzťahuje článok 1.

Takéto poškodené osoby môžu predložiť svoju požiadavku orgánu pre náhradu škody v členskom štáte svojho bydliska:

- a) ak v lehote troch mesiacov odo dňa, kedy poškodená osoba požiadala poisťovňu vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená nehoda, alebo jej likvidačného zástupcu o náhradu škody, poisťovňa alebo jej likvidačný zástupca nedali odôvodnenú odpoveď na body uvedené v žiadosti; alebo
- b) keď poisťovňa nevymenovala likvidačného zástupcu v štáte bydliska poškodenej osoby v súlade s článkom 4 ods. 1 V takom prípade poškodené osoby nesmú predložiť požiadavku orgánu pre náhradu škody, ak už o náhradu škody požiadali priamo poisťovňu vozidla, prevádzkou ktorého bola spôsobená nehoda, a ak dostali odôvodnenú odpoveď v lehote troch mesiacov od predloženia žiadosti.

Avšak poškodené osoby nesmú požiadať o náhradu škody, ak podali návrh na začatie súdneho konania priamo proti poisťovni.

Orgán pre náhradu škody začne konať do dvoch mesiacov odo dňa, kedy ho poškodená osoba požiadala o náhradu škody, avšak svoje konanie zastaví, ak poisťovňa alebo jej likvidačný zástupca následne podá odôvodnenú odpoveď na žiadosť.

Orgán pre náhradu škody ihneď informuje:

- a) poisťovňu vozidla, ktorého prevádzkou bola spôsobená nehoda, alebo likvidačného zástupcu;
- b) orgán pre náhradu škody v členskom štáte prevádzkarne poisťovne, ktorá uzavrela dané poistenie;
- c) osobu, ktorá spôsobila nehodu, ak je známa,

že mu bola doručená žiadosť od poškodenej osoby, a že na túto žiadosť odpovie do dvoch mesiacov od jej doručenia.

Týmto ustanovením nie je dotknuté právo členských štátov považovať náhradu škody týmto orgánom za subsidiárnu alebo nesubsidiárnu a právo upraviť uspokojovanie pohľadávok medzi takým orgánom a osobou alebo osobami, ktoré spôsobili nehodu, a inými poisťovňami alebo orgánmi sociálneho zabezpečenia, ktoré sú povinné nahradiť poškodenej osobe škodu vo veci tej istej nehody. Avšak členské štáty nesmú dovoliť tomuto orgánu, aby podmienil vyplatenie náhrady škody splnením iných podmienok, ako sú stanovené v tejto smernici, najmä ak poškodená osoba preukáže hocikakým spôsobom, že zodpovedná osoba nie je schopná platiť alebo odmieta platiť.

2. Orgán pre náhradu škody, ktorý odškodnil poškodenú osobu v členskom štáte jej bydliska, je oprávnený požadovať úhradu sumy, ktorú vyplatil ako náhradu škody, od orgánu pre náhradu škody v členskom štáte prevádzkarne poisťovne, ktorá uzavrela poistnú zmluvu.

Orgán pre náhradu škody v členskom štáte prevádzkarne poisťovne, ktorá uzavrela poistnú zmluvu, potom vstupuje do práv poškodenej osoby voči osobe, ktorá zapríčinila nehodu, alebo voči jej poisťovni do takej výšky, do akej orgán pre náhradu škody členského štátu bydliska poškodenej osoby poskytol náhradu za ujmu alebo škodu. Každý členský štát je povinný uznať toto postúpenie, ako je upravené iným členským štátom.

3. Tento článok nadobúda účinnosť:

- a) po uzavretí dohody medzi orgánmi pre náhradu škody založenými alebo schválenými členskými štátmi, ktorá sa týka ich činností, povinností a postupov pri poskytovaní náhrad;
- b) dňom, ktorý určí Komisia, len čo sa v úzkej spolupráci s členskými štátmi ubezpečí, že taká zmluva bola uzavretá.

Komisia podá Európskemu parlamentu a Rade správu o vykonávaní tohto článku a o jeho účinnosti pred 20. júlom 2005 a, ak je to potrebné, predloží návrhy.

Článok 7

Ak nie je možné identifikovať vozidlo alebo, ak v lehote dvoch mesiacov od nehody nie je možné identifikovať poisťovňu, poškodená osoba môže o náhradu škody požiadať orgán pre náhradu škody v tom členskom štáte, v ktorom má bydlisko. Náhrada škody sa uskutoční v súlade s ustanoveniami článku 1 smernice 84/5/EHS. Orgán pre náhradu škody má potom nárok na náhradu škody za podmienok uvedených v článku 6 ods. 2 tejto smernice:

- a) ak poisťovňa nemôže byť identifikovaná: voči garančnému fondu podľa článku 1 ods. 4 smernice 84/5/EHS v členskom štáte, v ktorom sa vozidlo obvykle nachádza;
- b) v prípade neidentifikovaného vozidla: voči garančnému fondu v členskom štáte, v ktorom došlo k nehode;
- c) v prípade vozidiel z tretej krajiny: voči garančnému fondu členského štátu, v ktorom došlo k nehode.

Článok 8

Smernica č. 73/239/EHS sa mení a dopĺňa takto:

- a) V článku 8 ods. 1 sa dopĺňa písmeno f), ktoré znie:

„f) oznámila meno alebo názov a adresu likvidačného zástupcu určeného v každom inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom žiada o povolenie, ak riziká, ktoré majú byť kryté, sú klasifikované v odvetví 10 písmena A prílohy, okrem zodpovednosti prepravcu.“

- b) V článku 23 ods. 2 sa dopĺňa písmeno h), ktoré znie:

„h) oznámi meno alebo názov a adresu likvidačného zástupcu určeného v každom inom členskom štáte, ako je členský štát, v ktorom žiada o povolenie, ak riziká, ktoré majú byť kryté sú klasifikované v odvetví 10 písmena A prílohy, okrem zodpovednosti prepravcu.“

Článok 9

Smernica 88/357/EHS sa mení a dopĺňa takto:

V článku 12a ods. 4 sa vkladá pododsek, ktorý znie:

„Ak poisťovňa neurčí zástupcu, členské štáty môžu dať súhlas likvidačnému zástupcovi určenému v súlade s článkom 4 smernice č. 2000/26/ES (*)“

(*) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/26/ES zo 16. mája 2000 o aproximácii právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorových vozidiel a o zmene a doplnení smerníc Rady 73/239/EHS a 88/357/EHS (Ú. v. ES L 181, 20.7.2000, s. 65). aby prijal funkciu zástupcu určeného podľa tohto odseku.“

Článok 10

Vykonávanie

1. Členské štáty do 20. júla 2002 prijímú a uverejnia zákony, iné právne predpisy a správne opatrenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou. Bezodkladne o tom informujú Komisiu.

Tieto opatrenia budú uplatňovať najneskôr od 20. januára 2003.

2. Členské štáty uvedú priamo v prijatých ustanoveniach alebo pri ich úradnom uverejnení odkaz na túto smernicu. Podrobnosti o odkaze upravia členské štáty.

3. Do 20. januára 2002 bez toho, aby bol dotknutý odsek 1, členské štáty zriadia alebo schvália orgán pre náhradu škôd v súlade s článkom 6 ods. 1 Ak orgány pre náhradu škôd neuzavrú dohodu v súlade s článkom 6 ods. 3 do 20. júla 2002, Komisia navrhne opatrenia zabezpečujúce, že ustanovenia článku 6 a 7 nadobudnú účinnosť do 20. januára 2003.

4. Členské štáty môžu v súlade so zmluvou zachovať alebo uviesť do účinnosti ustanovenia, ktoré sú pre poškodenú osobu priaznivejšie, ako tie ustanovenia potrebné na dosiahnutie súladu s touto smernicou.
5. Členské štáty oznámia Komisii znenie základných ustanovení vnútroštátneho práva, ktoré prijímú v oblasti upravenej touto smernicou.

Článok 11

Nadobudnutie účinnosti

Táto smernica nadobúda účinnosť dňom jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločstiev*.

Článok 12

Sankcie

Členské štáty stanovujú sankcie za porušenie vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú na vykonanie tejto smernice, a prijímajú opatrenia potrebné na zabezpečenie ich uplatňovania. Sankcie musia byť účinné, proporcionálne a odstrašujúce. Najneskôr do 20. júla 2002 oznámia členské štáty tieto ustanovenia Komisii a akékoľvek ich ďalšie zmeny a doplnenia oznámia čo najskôr.

Článok 13

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 16. mája 2000

Za Európsky parlament

predsedníčka

Nicole FONTAINE

Za Radu

predseda

Manuel CARRILHO
